

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ ХНАУ ім. В.В. Докучаєва

« ____ » _____ 2016 р. № ____

**Положення
про заочну форму навчання у
Харківському національному аграрному університеті
ім. В.В.Докучаєва**

Харків – 2016

1. Загальні положення

1.1. Освітній процес за заочною формою навчання у Харківському національному аграрному університеті ім. В.В. Докучаєва (далі - Університет) здійснюється згідно із Законом України “Про вищу освіту”, Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському національному аграрному університеті ім. В.В. Докучаєва, Статутом Університету та цим Положенням.

1.2. Здобувати освіту за заочною формою навчання мають право громадяни України незалежно від роду і характеру їх занять та віку.

Іноземні громадяни та особи без громадянства здобувають заочну освіту відповідно до чинного законодавства та міжнародних договорів.

1.3. Прийом на заочну форму навчання здійснюється на конкурсній основі згідно з Правилами прийому Університету, які розробляються приймальною комісією і затверджуються Вченою радою Університету.

1.4. Особи, які навчаються в Університеті за заочною формою навчання, мають статус здобувача і на них поширюються права та обов'язки, що визначені Законом України “Про вищу освіту”.

1.5. Навчання за заочною формою організовується спеціальностями для різних освітніх рівнів (далі ОР) на підставі дозвільних документів, виданих Університету Міністерством освіти і науки України.

1.6. Тривалість навчання за заочною формою для здобуття певного ОР визначається Університетом і не може перевищувати нормативний термін для денної форми, визначений державним стандартом освіти, більше, ніж на 20 відсотків.

1.7. Обсяг, структура та якість знань, умінь і навичок здобувачів, які навчаються за заочною формою, мають відповідати вимогам державних стандартів вищої освіти, встановлених для відповідних ОР та спеціальностей.

1.8. Навчання за заочною формою здійснюється за кошти Державного бюджету України, а також на основі договорів, укладених між Університетом та підприємствами, установами, організаціями, іншими юридичними або фізичними особами в межах ліцензованого обсягу відповідної спеціальності.

1.9. Працівникам, які успішно навчаються без відриву від виробництва за заочною формою, надаються додаткові відпустки відповідно до Закону України “Про відпустки”, Кодексу законів про працю України.

1.10. Координують підготовку фахівців в Університеті за заочною формою деканати факультетів.

2. Організація освітнього процесу за заочною формою навчання

2.1. Освітній процес за заочною формою навчання в Університеті організовується протягом календарного року – під час лабораторно-екзаменаційних сесій і в міжсесійний період.

2.2. Лабораторно-екзаменаційна сесія для здобувачів заочної форми навчання – це частина навчального року, протягом якої здійснюються всі форми освітнього процесу, передбачені робочим навчальним планом: лекції,

лабораторні, практичні, семінарські та індивідуальні заняття, консультації, а також виконання індивідуальних завдань і контрольні заходи.

2.3. Сумарна тривалість лабораторно-екзаменаційних сесій на кожний навчальний рік визначається графіком освітнього процесу, який затверджується ректором Університету і доводиться до відома здобувачів до початку нового навчального року.

2.4. Графік освітнього процесу складається на поточний навчальний рік з кожної спеціальності. У графіку відображаються: лабораторно-екзаменаційні сесії і терміни їх проведення; перелік навчальних дисциплін, що вивчаються, та їх обсяги; кількість контрольних та індивідуальних завдань і терміни їх виконання; форми семестрового контролю і підсумкової атестації та терміни їх проведення.

2.5. Обсяг аудиторних годин, які плануються здобувачам заочної форми навчання на лабораторно-екзаменаційних сесіях, визначається Законом України “Про відпустки” та складністю дисципліни. При цьому враховується, що тривалість додаткових відпусток становить для:

- здобувачів, які успішно навчаються на першому та другому курсах – 30 календарних днів щорічно, на третьому і наступних курсах – 40 календарних днів щорічно;
- здобувачів, які навчаються за скороченим терміном навчання – 40 календарних днів щорічно;
- для складання державних екзаменів – 30 календарних днів;
- підготовки до захисту дипломних робіт (проектів) – чотири місяці – для ОР “Магістр”.

2.6. Зміст навчальної дисципліни, її обсяг, послідовність викладання та форми поточного і підсумкового контролю регламентуються робочою програмою навчальної дисципліни, зміст якої уточнюється та затверджується щорічно.

2.7. Дотримання назв та обсягів нормативних навчальних дисциплін відповідно до державного стандарту вищої освіти (навчального плану, затвердженого в установленому порядку) з відповідної спеціальності є обов’язковим при організації освітнього процесу з здобувачами заочної форми навчання.

2.8. Здобувачі заочної форми навчання допускаються до лабораторно-екзаменаційної сесії, якщо вони не мають академічної заборгованості за попередній семестр.

3. Виклик здобувачів заочної форми навчання на сесію

3.1. Виклик здобувачів заочної форми навчання на сесію здійснюється відповідно до графіка освітнього процесу довідкою-викликом встановленої форми за умови, якщо здобувач виконав у повному обсязі навчальний план за попередню сесію.

Довідка-виклик є підставою для надання здобувачам додаткової оплачуваної відпустки.

Довідка-виклик є документом суворої звітності та підлягає реєстрації в окремій книзі з зазначенням номеру та дати видачі.

3.2. Здобувачі заочної форми навчання, які не виконали вимог навчального плану і не мають права на додаткову оплачувану відпустку,

можуть прибути на лабораторно-екзаменаційну сесію для ліквідації академічної заборгованості самостійно.

3.3. Університет за певних умов (хвороба, службові відрядження тощо) для окремих здобувачів може встановлювати індивідуальний графік освітнього процесу, який затверджується відповідним наказом ректора Університету.

4. Самостійна робота здобувачів заочної форми навчання

4.1. Самостійна робота здобувачів є одним з головних елементів освітнього процесу за заочною формою.

Більшу частину матеріалу робочої програми дисципліни здобувач заочної форми навчання вивчає самостійно в міжсесійний період.

4.2. Міжсесійний період для здобувачів заочної форми навчання – це частина навчального року, протягом якої здобувачі засвоюють навчальний матеріал як самостійно, так і під керівництвом науково-педагогічних працівників (далі НПП).

4.3. У міжсесійний період здобувачами, які навчаються за заочною формою, надається можливість отримувати консультації НПП за графіком, що встановлюється кафедрами Університету.

4.4. Кількість годин, що плануються на виконання самостійної роботи, залежить від загальних обсягів і визначається як різниця між загальними обсягами та обсягами аудиторних занять на лабораторно-екзаменаційній сесії.

4.5. Зміст самостійної роботи здобувачів з відповідної дисципліни визначається навчально-методичним комплексом з дисципліни.

4.6. Самостійна робота здобувачів забезпечується системою навчально-методичних засобів, а саме: підручниками, навчальними та методичними посібниками, конспектами лекцій, практикумами тощо.

4.7. Матеріал навчальної дисципліни, обсяги та зміст якої визначається робочою навчальною програмою, виноситься на підсумковий контроль.

5. Види самостійної роботи здобувачів заочної форми навчання

5.1. Одним із елементів самостійної роботи здобувачів є виконання ними тестових модульних робіт.

5.1.1. Здобувачі заочної форми навчання виконують контрольні роботи за модулями робочої навчальної програми дисципліни, що винесені згідно з навчальним планом для самостійної роботи.

5.1.2. В Університеті здобувачі заочної форми навчання виконують тестові роботи в лабораторіях (аудиторіях) Університету за розкладом занять протягом однієї пари.

5.1.3. Організація та методичне забезпечення з виконання контрольних робіт здобувачами заочної форми навчання покладаються на відповідні кафедри Університету.

5.1.4. Перелік контрольних питань, з яких формуються тестові завдання з контрольних робіт, видається здобувачам заочної форми навчання лектором відповідної навчальної дисципліни заздалегідь, під час установчої сесії.

5.1.5. Тестові завдання з контрольної роботи видає та організаційно забезпечує їх виконання лектор відповідної навчальної дисципліни.

5.1.6. У разі невиконання здобувачем заочної форми навчання тестової роботи з навчальної дисципліни (якщо вона передбачена робочим навчальним планом) або здачі її на незадовільну оцінку він не допускається до складання екзамену (заліку) з відповідної дисципліни.

5.2. Курсовий проект (робота) – індивідуальна письмова робота технологічного, бізнесового або конструкторського характеру.

5.2.1. Курсовий проект (робота) виконується здобувачем в міжсесійний період.

5.2.2. Тематика, зміст курсового проекту (роботи), організація і керівництво курсовим проектом (роботою) покладаються на відповідну кафедру.

5.2.3. Виконаний курсовий проект (робота) у встановлений термін здається здобувачем на кафедру.

Після реєстрації курсовий проект (робота) передається викладачу на рецензування.

5.2.5. Після позитивного відгуку викладача курсовий проект (робота) допускається до захисту.

5.2.6. Захист курсового проекту (роботи) проводиться публічно на спеціальній комісії, створеній завідувачем кафедрою у складі 2-3 осіб, за участю ведучого курсу.

5.2.7. У разі негативного відгуку викладача курсовий проект (робота) повертається здобувачу для доопрацювання.

6.Контроль знань здобувачів заочної форми навчання

6.1. Формами контролю знань здобувачів є поточний контроль, проміжна атестація та підсумковий контроль знань.

6.2. Семестровий екзамен – це форма підсумкового контролю засвоєння здобувачами теоретичного та практичного матеріалу з навчальних дисциплін за семестр.

6.3. Семестровий залік (далі залік) – це форма підсумкового контролю знань, що полягає в оцінці засвоєння здобувачем:

- теоретичного та практичного матеріалу з навчальної дисципліни за семестр (якщо з даної дисципліни робочим навчальним планом не передбачено екзамен);
- навчального матеріалу виключно на підставі результатів виконаних ним певних видів робіт на практичних, семінарських або лабораторних заняттях та під час самостійної роботи (якщо з даної дисципліни робочим навчальним планом передбачено екзамен у наступному семестрі).

6.4. Здобувачі заочної форми навчання допускаються до лабораторно-екзаменаційної сесії, якщо:

- не мають академічної заборгованості за попередній семестр;
- своєчасно (до початку поточної сесії) подали результати самостійної роботи (курсів роботи (проекти)) з дисциплін, що виносяться на сесію.

6.5. Розклад занять і екзаменів складається навчальним відділом Університету за погодженням з деканами та затверджується першим проректором.

6.6. У день складання екзаменів для здобувачів заочної форми навчання навчальні заняття не передбачаються.

6.7. Заліки у здобувачів заочної форми навчання приймають НПП, які проводили лабораторні, практичні семінарські заняття.

6.8. Екзамен організовують таким чином:

6.8.1. До початку екзамену (заліку) здобувач зобов'язаний подати екзаменатору відповідним чином оформлену залікову книжку.

6.8.2. Під час екзаменів (заліків) здобувач має право використовувати типову та робочу навчальні програми дисциплін.

6.8.3. З дозволу екзаменаторів здобувачі можуть користуватися довідковою літературою, технічними навчальними засобами. Використання під час екзаменів (заліків) будь-якого програмного матеріалу без дозволу осіб, які проводять контрольні заходи, тягне за собою їх припинення.

6.8.4. Відомості з результатами складання екзаменів (заліків) у день їх проведення (не пізніше першої половини наступного дня) подаються у деканат відповідного факультету.

6.9. Здобувачі, які за наслідками сесії мають академічну заборгованість з трьох і не ліквідували її до початку наступної сесії, підлягають відрахуванню із числа студентів Університету.

7. Практика здобувачів заочної форми навчання

7.1. Здобувачі заочної форми проходять виробничу практику згідно з Положенням про практичне навчання здобувачів Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва .

7.2. Здобувачі, які працюють за обраним у вищому навчальному закладі фахом або мають відповідний досвід практичної роботи, звільняються від проходження виробничої практики. Рішення про звільнення від проходження виробничої практики приймається на підставі заяви здобувача, узгодженої з завідувачами відповідних випускових кафедр.

8. Заключні положення

8.1. Здобувачі, які повністю виконали вимоги навчального плану поточного курсу (та умови договору – для здобувачів, які навчаються за договором з юридичною або фізичною особою), наказом ректора Університету переводяться на наступний курс, а також допускаються до підготовки дипломної роботи (проекту).

8.2. Здобувачам, які за результатами лабораторно-екзаменаційної сесії мають академічну заборгованість, надається право ліквідувати її.

8.3. Здобувачам заочної форми навчання, які виконали всі вимоги робочого навчального плану, склали державні екзамен, захистили дипломні проекти (роботи), рішенням екзаменаційної комісії присвоюється відповідна кваліфікація та видається документ про вищу освіту встановленого державного зразка.

Положення розглянуто та затверджено рішенням вченої ради ХНАУ ім. В.В. Докучаєва від «_26_» ____07____2016 р. протокол №   3